

NOTĂ DE POZIȚIE

Reforma salarială în sectorul public: necesară, dar nu pe seama cetățenilor și nu în plină scumpire a coșului de bază

Poziția Mișcării Civice „Construim Încredere”

Contextul

Guvernul promovează reforma sistemului unitar de salarizare în sectorul bugetar (Legea nr. 270/2018) — o reformă asumată ca reper în procesul de aderare la Uniunea Europeană. În paralel, prin Politica Fiscală 2027, același Guvern propune majorări de taxe, inclusiv creșteri de TVA pe produse de primă necesitate — alimente și produse agricole — și pe produse pentru sugari și copii. Cele două decizii se iau în același timp și trebuie privite împreună: cine plătește și cine câștigă.

Reforma este necesară — și o spunem cinstit

Sistemul actual de salarizare are dezechilibre reale, pe care reforma încearcă, corect, să le îndrepte: un raport de compresie ajuns în fapt până la 1:26 (față de pragul legal de 1:15); zeci de funcții cu salariul de bază sub salariul minim, dependente de plăți compensatorii (circa 19,7% din angajați în 2026); sporuri cu caracter specific umflate de la 10% până la 120%; și un spor „pentru performanță” acordat în practică la circa 99% din personal, golit astfel de sens.

Principiile reformei — echitate („plată egală pentru muncă de valoare egală”), transparență, plafonarea sporurilor (de la 10–120% la cel mult 30%), acordarea selectivă a sporului pentru performanță (de la 99% la maximum 45%) și ridicarea treptată a salariilor mici la nivelul salariului minim prin salariul de bază — **sunt corecte și le susținem**. Problema nu este *dacă* se face reforma, ci *când, cum* se finanțează și *cine câștigă cel mai mult*.

Problema: momentul, finanțarea și cine câștigă cel mai mult

Conform parametrilor proiectului, cele mai mari creșteri ale salariului de bază merg la funcțiile de vârf ale statului. Pentru Președintele Republicii, Președintele Parlamentului și Prim-ministru, valoarea de referință crește de la 1.400 la 6.200 de lei (+343%), iar salariul de bază de la 21.000 la 65.100 de lei (+210%) — un salariu lunar estimat de peste 78.000 de lei (+238%). În contrast, creșterea mediană a salariului de bază pe ansamblul celor circa 500 de funcții analizate este de aproximativ 5.347 de lei — de circa opt ori mai mică în valoare absolută.

Funcția	Salariu de bază (actual → propus)	Creșterea
Președinte · Președinte Parlament · Prim-ministru	21.000 → 65.100 lei	+44.100 / +210%
Vicepreședinte al Parlamentului	20.342 → 54.961 lei	+34.619 / +170%
Deputat	19.516 → 45.966 lei	+26.450 / +135%
Creșterea mediană (cca 500 de funcții)	≈ +5.347 lei	— reper

Sumele lunare sunt estimări de simulare (salariu de bază plus o componentă procentuală ipotetică), nu salarii garantate; ele servesc pentru a compara sistemul actual cu cel propus.

La nivel agregat, reforma majorează cheltuielile de personal cu circa 4,84 miliarde de lei în 2027 (de la 32,79 la 37,63 miliarde de lei), finanțate din buget. Iar acest efort se suprapune exact peste propunerea de a scumpi, prin TVA, coșul de bază al familiilor — inclusiv alimente și produse pentru sugari și copii.

Mai întâi, ordine în propria curte: auditul instituțiilor și al salariilor nejustificate

Această reformă nu se petrece pe un teren curat. În unele întreprinderi de stat și instituții publice persistă salarii și beneficii care depășesc limitele bunului-simț — remunerații care ajung, în anumite entități, până la 100.000–120.000 de lei lunar — alături de funcții-capușă plătite din bani publici, fără o justificare clară prin volum de muncă, competență sau rezultate.

Important: tocmai aceste cazuri scapă, în mare parte, reformei. Sistemul unitar de salarizare (Legea nr. 270/2018) acoperă sectorul bugetar, în timp ce o bună parte din remunerațiile excesive se află în întreprinderi de stat și în regimuri derogatorii, în afara grilei unitare — deci nu sunt atinse de această reformă. Proiectul plafonează, corect, sporurile umflate din interiorul grilei (de la 120% la 30%), dar nu rezolvă salariile nejustificate din afara ei.

De aceea, ordinea firească este inversă celei de pe masă: mai întâi Guvernul face curățenie acolo unde risipa este cea mai vizibilă — un audit al întreprinderilor de stat și al instituțiilor publice, eliminarea funcțiilor-capușă și a remunerațiilor care nu pot fi explicate public — și abia apoi se apucă de majorat salariile demnitarilor de nivel înalt. Altfel, statul crește cheltuiala la vârf în timp ce risipa de la bază persistă, iar cetățenilor li se cere să acopere, prin taxe mai mari, ambele. Este exact ceea ce cere inițiativa „Salarii nesimțite – la control”: să verificăm cine, cât și de ce primește, înainte de a adăuga noi costuri.

Întrebarea esențială

Creșterile salariale ale demnitarilor de vârf se acoperă, direct sau indirect, din taxe mai mari puse pe pâinea, laptele praf și hrana copiilor?

Nu contestăm dreptul la o salarizare echitabilă în sectorul public. Contestăm ca aceasta să fie plătită din scumpirea coșului de bază al familiilor și ca cei mai mari beneficiari, în valoare absolută, să fie tocmai funcțiile de vârf ale statului — într-un an în care cetățenilor li se cer noi sacrificii fiscale. Aderarea la UE înseamnă și echitate socială (Pilonul european al drepturilor sociale), nu majorarea remunerațiilor la vârf concomitent cu taxarea bunurilor de strictă necesitate.

Solicitări

1. **Decuplarea în timp a celor două măsuri.** Nicio majorare de TVA pe produsele de primă necesitate, pe alimente și pe produsele pentru sugari și copii în același exercițiu bugetar în care cresc cheltuielile de personal ale statului.
2. **Auditul precede majorările la vârf.** Un audit amplu și independent al întreprinderilor de stat și al instituțiilor publice, cu identificarea și eliminarea funcțiilor-capușă și a remunerațiilor nejustificate — inclusiv cazurile de 100.000–120.000 de lei lunar din

afara grilei unitare. Abia după ce se face ordine acolo se pot discuta creșterile salariale pentru funcțiile de demnitate publică de vârf.

3. **Reforma de jos în sus, nu de la vârf.** Prioritate absolută ridicării salariilor mici la nivelul salariului minim prin salariul de bază; etapizarea sau amânarea creșterilor pentru funcțiile de demnitate publică de vârf (Președinte, Președinte Parlament, Prim-ministru, deputați) până când povara fiscală pe cetățeni nu mai crește.
4. **Statul începe economiile de la sine.** Finanțarea reformei, cu prioritate, din economiile interne pe care le generează ea însăși (absorbția sporurilor, selectivitatea performanței, reducerea risipei și a posturilor neocupate), nu din taxe noi pe coșul familiilor.
5. **Transparență totală a simulării.** Publicarea integrală a impactului — cine, cu cât crește, pe fiecare grup de funcții — și a notei de impact bugetar multianual, astfel încât cetățenii să vadă clar cine câștigă și din ce se plătește.
6. **Garanții pentru cei mulți, nu doar pentru cei de la vârf.** Măsuri compensatorii reale pentru gospodăriile cu venituri mici, dacă se majorează totuși taxele indirecte, astfel încât reforma salarială să nu se transforme într-un transfer de la familiile vulnerabile către funcțiile cel mai bine plătite.

„Un stat care cere sacrificii cetățenilor trebuie să fie primul care oferă exemplul de disciplină și respect pentru banul public. Mai întâi se face ordine acolo unde se cheltuie nejustificat — abia apoi se discută creșteri la vârf. Reforma salarială este necesară, dar nu acum, nu așa și nu de la cetățean în sus.”